

15 ta' Frar, 1995

Imħallfin:-

**S.T.O. Prof. Giuseppe Mifsud Bonnici LL.D. - President
Onor. Carmel A. Agius B.A., LL.D.
Onor. Noel V. Arrigo LL.D.**

Avukat Dottor Pio M. Valletta *noe*

versus

Peter Muscat Scerri *noe*

**Azzjoni ta' Konkorrenza Żleali - Azzjoni ta' Protezzjoni ta'
Proprjeta' Industrijali**

Wieħed għandu jiddist ingwi bejn l-azzjoni li tirrikorri f'każ ta' konkorrenza żleali kif provdut fl-artikolu 32 tal-Kapitolo 13 u dik l-azzjoni li tirriżulta mill-Ordinanza dwar il-Protezzjoni ta' Proprieta` Industrijali, Kapitolo 29.

Filwaqt li l-konkorrenza hija libera, ghalkemm in-negożjant għandu ġerti obbligi fosthom il-limiti ta'dak li jista' jghid u jagħmel fil-konkorrenza ma' negożjanti ohra, il-Kapitolo 29 jagħti protezzjoni lil dak in-negożjant li bil-hila u l-invenzjoni tiegħu rex-xxielu jikkrea xi haga unika u distintiva.

Il-Qorti:-

Rat is-sentenza tal-Onorabbli Qorti tal-Kummerċ mogħtija fit-18 ta' Marzu, 1992 li hija hekk:

“Rat iċ-ċitazzjoni li biha l-attur *nomine* ippremetta illi s-soċjeta` konvenuta talbet ir-registrazzjoni f’Malta tat-*trade mark* konsistenti fil-kelma “MUPPETS” a rigward ta’ l-ogġetti specifikati f’applikazzjoni ta’ l-istess soċjeta` konvenuta, liema applikazzjoni għandha n-numru 17729, kollox kif jidher mill-Avviż fil-Gazzetta tal-Gvern ta’ l-24 ta’ Marzu, 1987 pagna 1532 hawn unita u mmarkata Dokument A;

Illi s-soċjeta` attriċi fit-13 ta’ Mejju, 1987, għamlet oppozizzjoni għat-talba fuq imsemmija b’att li vera kopja tiegħu hija hawn annessa bħala Dokument B u dan, kif jidher mill-istess dokument għar-raġuni li s-soċjeta` attriċi hija proprietarja tal-marka famuža mad-dinja kollha “MUPPETS” liema marka hija registrata u tkopri diversi ogġetti mad-dinja kollha, u peress illi l-konvenut *nomine* għandu l-intenzjoni permezz ta’ l-applikazzjoni tiegħu li jibbenfika mill-*goodwill* li għandha l-imsemmija marka

“MUPPETS” liema *goodwill* huwa l-proprieta’ esklussiva tas-soċjeta’ attriči, u liema *goodwill* jestendi ruħu anke f’Malta. Fuq kollox l-użu tal-marka “MUPPETS” mill-konvenut *nomine* tikkrea konfużjoni fl-imħuħ tal-konsumaturi u specjalment f’dan il-każ fl-imħuħ tat-tfal peress illi tagħti impressjoni illi hemm xi relazzjoni bejn il-prodott li qed jiġi manifatturat mill-konvenut *nomine* u l-“MUPPETS” li huma pupi ferm popolari mat-tfal tad-dinja kollha minħabba s-show televiżiv “*The Muppet Show*”;

Illi s-soċjeta’ konvenuta għamlet kontro-dikjarazzjoni li biha kkontestat l-oppożizzjoni fuq imsemmija u dina l-kontro-dikjarazzjoni giet notifikata lill-attur *nomine* b’ittra tal-konvenut l-ieħor, il-Kontrollur tal-Proprieta’ Industrijali tal-24 ta’ Lulju, 1987 (Dok. C u D);

Illi s-soċjeta’ attriči għandha nteress li tinsisti fl-oppożizzjoni tagħha stante illi tirriteniha ġusta minħabba li altrimenti l-konvenut *nomine* jkun barra li qiegħed jikkrea konfużjoni u jqarraq bil-konsumatur bl-użu tal-marka “MUPPETS” ikun ukoll qiegħed jagħmel użu a vantagg tiegħu mill-*goodwill* li hu proprieta’ tas-soċjeta’ attriči, liema *goodwill* giekkrej wara snin kbar ta’ *marketing* u *promotion campaigns* u b’hekk joħloq pregħiduzzu gravi għall-interessi tas-soċjeta’ attriči;

Talab li għar-ragunijiet premessi din il-Qorti tħiġad it-talba fuq imsemmija tas-soċjeta’ konvenuta Rimus Riley Limited għar-registrazzjoni tat-*Trade Mark* 17729 konsistenti fil-kelma “MUPPETS”;

Għall-finijiet ta’ l-artikolu 91 (3) tal-Kapitolu 48 tal-Ligijiet ta’ Malta l-attur *nomine* qed jiproduci kontestwalment garanzija

għall-ispejjeż tal-kawża (Dok. E);

Bl-ispejjeż kolha kontra s-soċċjeta` konvenuta;

Rat id-dikjarazzjoni ġuramentata u n-nota tax-xhieda ta' l-attur *nomine*;

Rat in-Nota ta' l-Eċċeżzjonijiet tal-konvenut Kontrollur tal-Proprijeta` Industrijali li biha eċċepixxa:

Illi fis-27 ta' Frar, 1987 is-soċċjeta` Rimus Riley Ltd. applikat għand l-esponenti għar-registrazzjoni tal-marka "MUPPETS" riferibbilment għall-coffe, tea, sugar, tapioca, sage, coffee, flour and preparations made from cereals, bread, biscuits, pastry, confectionery, ices, honey, treacle, yeast, baking powder, salt, pepper, mustard, vinegar, chocolate and sugar confectionery,

Illi peress illi l-esponenti wara li għamel ir-ricerki fir-registri tiegħu sab li t-trade mark li dwarha saret l-applikazzjoni kienet differenti mit-trade mark ga` registrata, huwa ppubblika dik l-applikazzjoni ai termini ta' l-artikolu 87 ta' l-Ordinanza dwar il-Protezzjoni tal-Proprijeta` Industrijali;

Illi saret oppożizzjoni għal dik l-applikazzjoni mis-soċċjeta` Henson Associates Incorporated, ta' l-Istati Uniti ta' l-Amerika;

Illi f'din il-kawża l-esponenti jinsab fil-posizzjoni ta' *amicus curiae* u m'għandux interess fil-kawża *ħlief għall-integrità* tal-ġudizzju u biex jiproċedi skond il-ġudizzju ta' din l-Onorabbli Qorti;

Illi l-kawża qed issir fl-interess tal-kontendenti l-oħra u għalhekk l-esponenti m'għandux ibati spejjeż;

Salvi eċċeazzjonijiet oħra;

Rat ukoll id-dikjarazzjoni ġuramentata u l-lista tax-xhieda ta' l-istess konvenut;

Rat in-Nota ta' l-Eċċeazzjonijiet tal-konvenut Peter Muscat Scerri *nomine* li biha eċċepixxa:

“1. Preliminarjament l-attur għandu jiprova l-mandat tiegħu.

2. Fil-meritu d-domandi attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jiġu respinti bl-ispejjeż kontra l-attur.

Salvi eċċeazzjonijiet oħra”;

Rat id-dikjarazzjoni ġuramentata u l-lista tax-xhieda tal-istess konvenut Muscat Scerri *nomine*;

Rat l-atti l-oħra kollha tal-kawża;

Ittrattat:

Ikkunsidrat:

Illi għandu jiġi rilevat li:

Huwa paċifiku fid-dottrina u ġurisprudenza li l-proprjeta` tal-marki ta' fabbrika jew tal-Kummerċ ma tieħux l-eżistenza ġuridika

tagħha mill-formalita' tar-registrazzjoni. Ir-registrazzjoni ma tikkrejax id-dritt li ma jkunx jezisti. Id-dritt tal-proprietà tal-marki jezisti indipendentement mir-registrazzjoni u jirpoza fuq l-istess principji tad-dritt komuni, li minnhom huma regolati l-pusseß u l-proprietà;

L-użu ta' *trade mark* li tkun tixbah jew anke identika għal dik użata minn persuna oħra, iżda għal merci jew klassi ta' merci **differenti**, ma jikkostitwix vjolazzjoni tad-drittijiet ta' dik il-persuna l-oħra;

Omissis;

Il-Qorti thoss li ghanda tirrileva li l-attur *nomine* gieb prova ta' registrazzjoni f'diversi pajjiżi esteri tal-marka "*JIM HENSON'S MUPPET SHOW AND PICTURE*"; "*THE MUPPET SHOW : PICTURE*"; "*JIM HENSON'S MUPPET BABIES LOGO*"; "*JIM HENSON'S MUPPET SHOW & PICTURE (Italian Version)*"; "*JIM HENSON'S MUPPETS (in special type)*" u f'ċerti pajjiżi, anke għar-rigward ta' prodotti ta'l-istess ġeneru ta' dawk li dwarhom is-socjeta' konvenuta applikat lill-Kontrollur tal-Proprietà Industrijali għar-registrazzjoni tat-*trade mark* konsistenti fil-kelma "*MUPPETS*";

Iżda, kif ga` spjegat, mhix ir-registrazzjoni li tikkrea d-drittijiet iżda l-użu tal-marka fuq prodotti li jkunu fis-suq;

L-attur ma giebx prova li hu għandu prodotti fl-istess klassi tal-prodotti li dwarhom il-konvenut *nomine* talab ir-registrazzjoni bil-marka "*MUPPETS*", la fis-suq lokali, u lanqas f'dak esteru, għax il-fatt tar-registrazzjoni ma jfissirx li effettivament l-attur

nomine qed jispaċċa prodotti fil-klassi ta' prodotti li dwarhom kiseb registrazzjoni barra minn Malta;

Għal dawn il-motivi, tiddeċidi billi tiddikjara li l-attur *nomine* ma rnexxielux jipprova li hu jispaċċa prodotti fis-suq bil-marka in kwistjoni, u li għalhekk, ma jistax jingħad li l-attur *nomine* ha juža l-marka li għaliha applika għar-registrazzjoni l-konvenut *nomine*, u konsegwentement, tħad bħala nfondata t-talba attrici. L-ispejjeż jithallsu mill-attur *nomine*";

Minn din is-sentenza sar appell permezz ta' Nota ta' l-Appell ipprezentata fis-27 ta' Marzu, 1992 u Petizzjoni ta' l-Appell ipprezentata fl-14 ta' April, 1992;

Il-fatti f'din il-kawża huma sempliċi. Il-konvenut qiegħed jipprova jirregistra f'Malta il-kelma "Muppets" u dana fil-Klassi 30 ta' l-*International Classification of Goods* li huma *coffee, tea, cocoa, sugar, rice, sage, artificial coffee, flour, and preparations made from cereals, bread, pastry and confectionery, ices, honey, yeast, baking powder, salt, mustard, vinegar, sauces (except salad dressings), spices, ice.* L-attur qiegħed joggezzjona għal din ir-registrazzjoni ghax isostni li l-kelma "Muppets" hija proprjeta' esklussiva tiegħu u għalhekk hadd ma għandu dritt južaha;

Mil-lat legali, m'hemm ebda dubbju li l-applikazzjoni originali, l-oppożizzjoni għal din l-applikazzjoni, u l-proċeduri kollha l-oħra rikjesti bil-ligi saru skond l-istess ligi;

Jirriżulta wkoll li s-socjeta' attrici, klief forsi b'mod indirett permezz ta' programmi televiżivi, m'hijiex qiegħda tagħmel użu minn din il-kelma fis-suq Malti. Lanqas ma ngabet prova li anke

f'xi swieq barra minn Malta l-attur qiegħed juža din il-kelma "Muppets" għall-ispaċċjar ta' prodotti fil-klassi ta' prodotti li dwarhom qiegħed jitlob ir-registrazzjoni l-istess konvenut. Huwa ta' min jgħid li forsi kien dan l-iktar fattur prevalenti li wassal lill-ewwel Onorabbi Qorti biex tīchad it-talbiet attrici;

Din il-Qorti ga' kellha okkażjoni recentement biex tagħmel distinzjoni bejn l-azzjoni li tirrikorri f'każ ta' konkorrenza żleali kif provudut fl-artikolu 32 tal-Kodiċi tal-Kummerċ, Kapitolu 13 u dik l-azzjoni li tirriżulta mill-Ordinanza dwar il-Protezzjoni ta' Proprijeta` Industrijali, Kapitolu 29. (Ara sentenza tal-Qorti ta' l-Appell (Sede Kummerċjali) Čit. Nru. 778/91 fl-ismijiet Avukat **Dottor Stefan Meilak noe vs Albert W. Salamone noe** deċiża nhar it-Tnejn 9 ta' Jannar, 1995);

Hija prattika li dawn iż-żewġ rimedji li jagħtu ligijiet differenti ta' pajjiżna jiġu konfużi qishom huma rimedju wieħed. Dan huwa aktar ovvju fil-każ preżenti, specjalment, meta wieħed iħares lejn in-Nota ta' l-Eċċeżzjonijiet, ir-Risposta ta' l-Appell u n-Noti ta' Osservazzjonijiet li għamel il-konvenut f'din il-kawża;

U għalhekk, huwa il-każ li din il-Qorti tipprofondixxi ftit aktar il-ħsieb tagħha dwar id-distinzjoni bejn dawn iż-żewġ rimedji;

L-artikolu 32 tal-Kodiċi tal-Kummerċ hekk jipprovdi:

"Il-kummerċjanti ma jistgħux jagħmlu użu ta' ebda isem, marka, jew sinjal distintiv li jistgħu jgħibu taħwid ma' isem, marka jew sinjal distintiv ieħor, użati skond il-ligi minn haddieħor, ukoll jekk dan l-isem, marka jew sinjal distintiv ta' haddieħor ma jkunux irregistratori skond l-Ordinanza dwar il-Protezzjoni ta' Proprijeta'

Industrijali. Lanqas ma jistgħu jagħmlu użu ta' ismijiet ta' ditti jew ta' ismijiet fittizji li jistgħu jqarrqu lil ħaddieħor fuq il-vera importanza tad-ditta”;

Dan l-artikolu jinstab fis-sub-titolu III li jitkellem fuq il-limiti ta' konkorrenza, liema sub-titolu III huwa parti mit-titolu II fuq l-Obbligi tal-Kummerċjanti. Il-konkorrenza hija libera pero', fl-istess liberta' n-negozjant għandu certi obbligi u wieħed minn dawn l-obbligi huwa l-limiti ta' dak li jista' jgħid u jagħmel fil-konkorrenza ma' negozjanti oħra, liema provvedimenti jinstabu fl-artikoli 32 sa 37 tal-Kaptiolu 13. Huwa l-istess artikolu 32 li mill-ewwel jiżgħanċja ruħu mill-Ordinanza dwar il-Protezzjoni ta' Proprijeta' Industrijali billi l-artikolu stess jgħid li l-azzjoni li tispetta lil persuna skond dan l-artikolu m'huwiex marbut mal-fatt ta' registrazzjoni. Il-kliem fil-marġini ġdejn l-istess artikolu huwa wkoll interessanti għax jissintatizzaw illi l-artikolu huwa fuq:

“Abbuż ta' ismijiet, marki jew sinjali distintivi”;

Dan l-artikolu minn dejjem ġie nterpretat bħala protezzjoni, mhux biss għan-negozjanti oħra li qed jikkonkorru ma' dak in-negozjant li għamel dan l-abbuż, imma anke bħala protezzjoni ghall-konsumatur li għandu jkun jaf verament dak li qiegħed jixtri u ma' min qiegħed jittratta. Ovvjament, anke ghall-istess konsumatur dawn il-fatturi jassumu importanza straordinarja u huwa għalhekk propria li l-ewwel isir l-abbuż, imbagħad il-liġi tagħti l-protezzjoni kontra dan l-abbuż;

L-iskop ta' l-Ordinanza dwar il-Protezzjoni ta' Proprijeta' Industrijali, Kapitolo 29, huwa differenti. Din l-Ordinanza trid tagħti protezzjoni lil dak l-industrijalist jew negozjant li bil-hila u l-

invenzjoni tiegħu rnexxielu jikkrea xi ħaża u minħabba li hu fil-fatt irnexxielu jikkrea xi ħaża unika u distintiva, jew b'ħila intellettwali, jew b'sagħificċju finanzjarju, il-liġi dehrilha li kellha ttih protezzjoni għal dik l-invenzjoni li hu fil-fatt ikkrea. Huwa għalhekk li l-liġi fit-Taqsima III ta' l-istess Ordinanza tittratta lit-*Trade Marks* ma' proprjeta` industrijali oħra, princiċialment mal-“Privattivi”, pero` anke ma “Disinni u Mudelli ta' Manifattura”. L-artikolu rilevanti ta' dan il-kapitolu huma l-artikolu 80 li hekk jgħid:

“Il-Marki li huma qegħdin biex bihom jintgħarfu minn oħrajn il-prodotti tal-Industrija, jew l-oggetti tal-kummerċ jitqiesu *Trade Marks* basta li jkollhom għall-inqas waħda minn dawn il-partikolaritajiet”;

Hemm imbagħad is-sub-inċiż (a) sa (d) il-partikolaritajiet imsemmijin li dwarhom m'hemmx kontestazzjoni li d-ditta attriči għandha. L-artikolu 81 sub-artikolu 1 jgħid:

“Il-marki u l-kelmiet imsemmija fl-ahħar artikolu qabel dan, għandhom ikunu differenti minn dawk ġa` uzati legalment minn oħrajn”;

Is-subartikolu 2 ta' dan l-artikolu 81 m'huwiex rilevanti għall-każ preżenti, u finalment, l-artikolu 82:

“Kull persuna jista’ jkollha l-użu esklussiv ta’ *Trade Mark* basta li thares id-disposizzjonijiet ta’ l-artikolu li ġej ta’ din it-Taqsima”;

Dawn il-konsiderazzjonijiet u partikolarmen id-distinzjoni li teżisti bejn iż-żewġ provvedimenti fuq ikkwotati iwasslu lill-Qorti

fil-każ prezenti għall-konklużjoni illi: Għal dak li jirrigwarda konkorrenza żleali, wieħed żgur ma jistax jitkellem fuq konkorrenza żleali meta wieħed mill-prodotti m'huwiex qiegħed fuq is-suq lokali. Biex wieħed jikkonkorri jrid jipparteċipa. Jekk ma jipprestax ruhu għall-partecipazzjoni, ma jistax imbagħad jilmenta li r-regoli gew miksura minn ħaddieħor, u dana apparti mill-fatt illi l-istess negozjant jista' jonqos mill-obbligi mposti mit-tieni parti ta' l-artikolu 32 għax ikun qed iqarraq b'ħaddieħor, jew jonqos mill-obbligi mposti mill-artikolu 33 li jitkellem fuq indikazzjoni falza ta' origini ta' merkanzija;

Iċ-ċitazzjoni oħjerha, pero', hija bażata fuq il-protezzjoni ta' proprjeta` industrijali, u partikolarmen fuq il-kliem użati fl-artikolu 81 li l-kelmiet għandhom ikunu differenti minn dawk ga` wżati legalment minn ohrajn. Il-konvenuti jsostnu illi l-fatt li dawn il-prodotti ma ježistux Malta, u l-fatt li m'humiex użati barra għall-istess generu u tip ta' negozju bħal dak tal-konvenut, ifissru li dawn m'humiex użati legalment mill-atturi. L-atturi jsostnu li t-*Trade Mark record sheets* li huma esebew u li jinstabu minn fol. 29 sa fol. 48 tal-process li huma mmarkati rispettivament Dok. G1 sa G20 juru li f'diversi pajjiżi tad-dinja l-kelma "Muppets" hija registrata bħala kelma li tappartjeni lis-soċjeta` attrici proprju għall-prodotti li tagħhom qed jipprova jottjeni r-registrazzjoni l-istess konvenut. Huma jsostnu li dan il-fatt huwa biżżejjed biex huma jiġu rikonoxxuti bħala l-proprietarji ta' din il-kelma, u li għalhekk huma ga` qed jużaw din il-kelma legalment;

Il-Qorti tasal biex taqbel ma' din l-argumentazzjoni. Fil-ġranet ta' llum b'aċċess tal-konsumatur għall-mezzi tal-pubbliċita', bin-nefqa li ssir fil-mezzi ta' pubbliċita', gew ikkreati certu *brand names* internazzjonali li hafna komputisti jtuhom anke valur monetarju

ekwivalenti bħal dak ta' mmobbli u ta' merkanzija li għandhom l-istess ditti, il-koll assi li għandhom valur fuq is-suq. Huwa ovvju li wara li jkunu kkrejew l-isem jew il-marka distintiva u wara li jkunu ssieltu biex ikkrejew isem b'fama internazzjonal, huma jippruvaw jużufruwixxu l-impatt ekonomiku ta' dan l-isem billi jestendu luu tiegħi kummerċjali għal numri ta' prodotti varji, biex b'hekk huma jieħdu l-benefiċċju ta' dak li huma jkunu fil-fatt ikkrejew. Pero', apparti minn dan l-argument kważi legali, din il-Qorti hija tal-fehma li l-fatt li dan l-isem ġie fil-fatt irregistrat f'diversi pajjiżi għal prodotti tal-klassi li qed jiprova jirregistra l-istess konvenut, jikkostitwixxi użu fis-sens legali, u kif għandu jiġi definit, taħt il-protezzjoni ta' proprjeta` industrijali, u dana indipendentment mill-fatt jekk hemmx konkorrenza żleali skond il-Kodiċi tal-Kummerċ;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti tilqa' l-appell u tirrevoka ssentenza appellata;

Stante n-natura partikolari tal-każ, l-ispejjeż taż-żewġ istanzi għandhom jinqasmu ugwalment bejn iż-żewġ partijiet.
